

Flygmuseet F 21 Luleå

- 1 JÄGARMUSEET
KIRUNA
- 2 VICTORIAFORTET
VUOLLERIM
- 4 MUSEET KALIXLINJEN
NORR KALIX
- 5 FLYGMUSEET I KALLAX
LULEÅ
- 3 BODENS FÖRSVARS-MUSEUM
BODEN

- 6 JÄMTLANDS FÖRSVARS-MUSEUM
OPTAND/ÖSTERSUND

Första tankarna på att starta ett förbandsmuseum på F 21 är svåra att spåra, men faktum är att den 17 augusti 1988 gav F 21 ut ett cirkulärmeddelande där det uppgavs att ett förberedande arbete skulle påbörjas för att skapa ett F 21 museum. Cirkuläret hade som referent chefen för allmänna avdelningen, kapten Gunder Karlsson. Målsättningen var att vid F 21 50-års jubileum 1991 kunna inviga museet.

Cirkuläret uppmanade de anställda att ta kontakt med arbetsgruppen om man hade något av intresse för museet. Troligtvis var inte tiden mogen, för det kom inte in mycket mer än intendenturmateriel. Nästa

försök att skapa ett F 21 museum skedde den 5 november 1990 när K-G Andersson, chef för Markteleververkstad ÖN i Luleå, i en skrivelse till dåvarande chefen för F 21 Roland Magndahl framförde för- >>>

Text och foto: Sivert Mässing

Barack 32, museets hemvist – gaveln öppnas.

- 14 FASTNINGSMUSEUM
KARLSBORG
- 15 GARNISONSMUSEET
SKÖVDE
- 16 AEROSEUM
GÖTEBORG
- 17 MARITIMAN
GÖTEBORG
- 20 MILITÄR & LUFTVÄRNSMUSEET
HALMSTAD
- 18 GOTLANDS FÖRSVARS-MUSEUM
TINGSTÄDE
- 19 SKILLINGARYDS MILITÄRMUSEUM
SKILLINGARYD
- 23 MUSEET FÖR RÖRLIGT KUSTARTILLERI
KARLSKRONA
- B MARINMUSEUM
KARLSKRONA
- 22 ARTILLERIMUSEET
KRISTIANSTAD

slaget att skapa ett minnenas hus för F 21 inför 50-års jubileum 1991. Nya tag togs genom överstelöjtnant Alf Bengtsson, som på eget initiativ bildade och ledde en museikommitté. Till skillnad från det första försöket arbetade nu kommittén på uppdrag av chefen för F 21.

Lokalfrågan löstes efter en del turer genom att man lyckades enas om att barack 32 skulle bli museets hemvist.

Detta var ett historiskt perspektiv eftersom det här var en byggnad från det ursprungliga F 21. Den uppfördes 1940-41 som expeditjonsbarack i ett dåvarande barackläger och flyttades omkring 1950 till platsen mellan hangarerna 81 och 82. På den tiden användes den som stationsbarack för spaningsdivisionen Urban Röd, F 21 första egna flygdivision, som sattes upp 1949. Senare har byggnaden inhytt många olika verksamheter, exempelvis bibliotek och expeditioner för de fackliga arbetstagarorganisationerna på F 21. Hösten 1992 kröntes byggnadens historia med utnämning till lokal för det blivande förbandsmuseet.

Den tidigare underofficersmässen (Grindmässen) blev överflödigt när flottiljens matställen minskade till två, Militärrestaurangen och Skogsmässen. På ett privat initiativ startades ett soldathem i Grindmässen, varför staketet drogs om

S 18A Attrapp lyfts ut ur baracken.

så att byggnaden kom att hamna utanför flottiljområdet. Satsningen på soldathemmet blev ingen lyckad satsning, så det avvecklades och lokalen utanför flottiljområdet blev åter ledig. På försommaren 2000 frågade dåvarande stabschefen Jan Cedergren om museiorganisationen var intresserad av flyttning av museet till Grindmässen. Detta accepterades med glädje av museiorganisatio-

nen, som länge hade sökt en större lokal och ett bättre läge för en större tillgänglighet för allmänheten.

Flottiljledningen beslutade därefter att Grindmässen skulle inhysa förbandsmuseet och ombyggnadsarbetet påbörjades under sommaren 2000, med beräkning att museet skulle vara klart för visning till flygdagen 2003 när F 21 firade 40 år som flottilj. Att arbetet tog så pass lång tid berodde på en nödvändig och omfattande inre ombyggnad från mäss till mer ändamålsenliga lokaler för museiutställningar samt att arbetet skulle utföras av egen personal (Karl-Erik Ekström) och därtill med en mycket knapp budget. Genom en lycklig omständighet fick museiorganisationen även möjlighet att flytta den tidigare museibygnaden från flottiljområdet och ansluta den till Grindmässen.

Den 31 december 2008 lämnade F 21 Förbandsmuseum Försvarsmakten och förbandsverksamheten vid F 21. Ny huvudman för museet blev Föreningen Flygmuseet F 21, som bildades den 9 januari 2009. Museet heter från och med det datumet Flygmuseet F 21 Luleå. Flygmuseet

Kenneth Helmersson simulatorgruppen.

Lundbergshallen.

F 21 Luleå ingår i nätverket Sveriges militärhistoriska arv (SMHA).

Idag inrymmer barackbyggnaden telefoni, radiolänk, IT, kuriosa, sjukvårds- och tandläkarutställningarna, klätterflygplanet S 35E Draken och flygsimulatorens JA 37 Viggen DI.

Mässbyggnaden innehåller utställningar över F 21 verksamhet från det flygfältet byggdes 1939-1940 och Flygbaskåren upprättades 1941 fram till 2000-talet. Det finns utställningar över F 19, nödlandningar under andra världskriget och Balchenflygningarna till Nordnorge.

Sommaren 2016 byggde föreningen en flygplanshall för fyra av flygmuseets rariteter. Även denna gång var Karl-Erik Ekström arkitekten och även denna gång kantades projektet med problem som drog ut flera år på tiden. Även denna gång såg Karl-Erik Ekström och föreningens ordförande Bernt Häggbom möjligheter i alla motgångarna när vi andra var beredda att ge upp. Från första tanken till färdig byggnad tog det cirka tre år.

Sommaren 2016, inför sommaröppet invigdes Lundbergshallen

uppkallad efter Pelle och Kerstin Lundberg, som har renoverat Flygmuseets S 26 Mustang. Under hösten 2017 har utställningen på S 18A flyttats ut i Lundbergshallen och utställningarna runt de fyra flygplanen S 26 Mustang, J 28 B Vampire, S 29C Tunnan och SK 60C har färdigställts.

Utomhus visas flygplanen, Lansen, Draken och Viggen samt radarstationer, TILS och TLF. Sommartid visas även Hkp 3, Hkp 4 och räddningsfordon. ■

Epokrummets helikopterutställning.

Öppettider, information m m

Läs mer på

www.smha.se/museer/flygmuseet-f-21/
och www.flygmuseetf21.se

Kontakta oss

Tel: 0920-23 41 35, 070-524 85 85

E-post: flygmuseetf21@gmail.com

Öppettider

Januari – juni och september –

november: torsdag kl. 12 – 16

Juli – augusti:

tisdag – söndag kl. 11 – 17